

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Одлуком Наставно-научног већа Универзитета у Београду - Правног факултета, донетој на седници од 23. фебруара 2026. године, одређени смо за чланове Комисије за преглед и оцену докторске дисертације кандидаткиње **Ye Yuanzheng**, израђене на енглеском језику, под насловом: „**The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects**“/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“.

У том својству, Наставно-научном већу подносимо

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о кандидаткињи и дисертацији

1.1. Подаци о кандидаткињи

Ye Yuanzheng је рођена 11. јула 1994. године у Ћингхају, Народна Република Кина. Пекиншки универзитет за стране језике уписала је 2012. године где је дипломирала 2016. године на смеру Хрватски језик, као један од најбољих студената са просечном оценом 85,6/100. На Правном факултету Универзитета у Београду уписала је у школској 2021/2022. години мастер академске студије на енглеском језику, студијски програм *Master in European Integration*, које је завршила 7. јуна 2023. године са просечном оценом 8.71, одбранивши мастер рад на тему: „EU Relationship with Asia“.

Докторске академске студије, студијски програм Право, Међународноправна ужа научна област, на Правном факултету Универзитета у Београду уписала је школске 2023/2024. године са пријављеним оквирним питањем „Пракса и допринос азијских земаља међународном праву“.

На првој години докторских студија одбранила је приступни рад на тему „Области прилагођавања закона о спољним односима из перспективе иницијативе „Један појас, један

пут“ и положила испит из предмета Методи научноистраживачког рада и вештине са оценом 10 пред комисијом у саставу: проф. др Бранко Ракић и проф. др Саша Бован. Положила је први докторски испит са просечном оценом 8.50 пред комисијом у саставу: проф. др Бранко Ракић (Право европских интеграција), проф. др Ивана Крстић (Међународно право људских права) и проф. др Бојан Милисављевић (Међународно јавно право). На другој години докторских студија положила је други докторски испит са просечном оценом 10.00 пред комисијом у саставу: проф. др Бранко Ракић (Право међународних организација) и проф. др Бојан Милисављевић (Дипломатско и конзуларно право), одбранила је семинарски рад на тему „Кинеско учешће у регионалним азијским организацијама: развојни пут, искуство и перспективе за будућност“, објавила научни чланак и одбранила пројекат докторске дисертације, на основу којег јој је одобрена тема докторске дисертације под насловом: „The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects“/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“, а за ментора је одређен проф. др Бранко Ракић.

Кандидаткиња има значајно професионално искуство у области међународних односа и права. Запослена је на следећим позицијама у компанији *China Road and Bridge Corporation Serbia* - огранак Београд: преводилац, менаџер административног одељења у оквиру пројекта „Чиста Србија“, и правни саветник. Ово искуство омогућило јој је да стекне практично знање о пословању и правним процедурама у међународном окружењу, као и дубљи увид у економски и правни контекст односа Кине и Србије.

Имајући у виду да се школовала и студирала у вишејезичном окружењу, кандидаткиња течно говори енглески, српски и кинески језик.

Кандидаткиња је објавила научни рад:

- „Европске интеграције, стратешка аутономија и односи Кине и Европске уније“, *Архив за правне и друштвене науке*, 1/2025, 61-79.

У раду је анализиран динамичан однос између Европске уније и Кине, са посебним освртом на концепт стратешке аутономије ЕУ и његов утицај на будућу билатералну и глобалну сарадњу.

1.2. Подаци о докторској дисертацији

Докторска дисертација кандидаткиње Ye Yuanzheng под називом „The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects“/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“ садржи 226 страница основног текста и обликована је у складу са важећим Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду од 31.10.2025. године (формат А4, маргине 20mm, проред подешен на 1, фонт *Times New Roman*, величина писма основног текста 12 типографских знакова).

Дисертација је написана на енглеском језику, те садржи насловну страницу на енглеском и српском језику, страницу са информацијама о менторима и члановима комисије за одбрану докторске дисертације, по једну страницу са сажетком докторске дисертације, по две странице са изјавама захвалности, две странице садржаја, страницу са скраћеницама, текст рада по поглављима, 28 страница коришћене литературе и укупно 608 библиографских јединица на енглеском, кинеском језику, продужени резиме докторске дисертације на српском језику, биографију на српском и енглеском језику, списак научних радова ауторке, изјаву о ауторству, изјаву о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада и изјаву о коришћењу (укупно четрнаест страница).

Докторска дисертација је подељена на увод, пет поглавља која чине суштину рада и закључна разматрања. Увод је насловљен “Chapter I: Introduction”, прво поглавље носи назив “Chapter II: The historical dimension: The evolution of International law in Asia”, друго поглавље је “Chapter III: Normative innovation: The core domain of Asian International law practice”, наслов трећег поглавља је “Chapter IV: Institutional breakthroughs - Asia’s contribution to International law”, четврто поглавље насловљено је “Chapter V: Engaging the west: theoretical dialogue and critical response”, пето поглавље је “Chapter VI: Theoretical challenges and future pathways”, док је закључак насловљен “Chapter VII: Conclusion: Asian experience and paradigm innovation in the civilization of international rule of law”. Под посебном одредницом дат је списак коришћене литературе.

У складу са Правилником о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ проверила је оригиналност докторске дисертације коришћењем

софтвера *iThenticate*. Индекс сличности износи 6%, а утврђене појединачне сличности са објављеним текстовима износе у два случаја 1%, а у осталим случајевима мање од 1%.

Ментор проф. др Бранко Ракић дао је позитивну оцену оригиналности докторске дисертације утврдивши да је наведени индекс сличности последица цитирања, библиографских података, упућивања на правне прописе, коришћења општих места и података и библиографских података о коришћеној литератури, што је у складу са чланом 9. Правилника.

2. Предмет и циљ дисертације

Предмет овог истраживања је концептуална и структурална анализа „реконтекстуализације“ међународног права у азијском контексту, чији је циљ теоријско дефинисање појаве карактеристичног азијског субјективитета у поствестфалској ери. Иако је „универзалност“ међународног права дуго била темељна премиса у правној науци, овај традиционални наратив се све више суочава са изазовима парадигме „вишеструких модерности“. Последњих година, азијске државе су се активно ангажовале у реинтерпретацији западноцентричних правних норми интегрисањем својих јединствених историјских наслеђа и културних ресурса у механизме регионалног управљања. Међутим, не постоји јединствен теоријски оквир за објашњење овог феномена. Уместо тога, постојећа научна тумачења значајно варирају, често осцилирајући између перципирања овог развоја као пасивног прилагођавања правној хегемонији или као есенцијалистичких облика културног отпора.

Концепт реконтекстуализације у овој студији заснован је на претпоставци да еволуција међународног права тренутно пролази кроз системску трансформацију вођену дијалектиком између локализације глобалних норми и интернационализације регионалних искустава. Ово истраживање тврди да су структуралне неравнотеже традиционалног међународног правног система — како их критикују Приступи међународном праву из перспективе Трећег света (TWAIL) и научници као што су Б. С. Чимни и Марти Коскенијери — условиле заокрет ка плуралистичнијем разумевању глобалног управљања. Евроцентрична пристрасност својствена мејнстрим правним уџбеницима и историјским приказима произвела је значајне „слепе тачке“: наиме, занемаривање нормативних

иновација изведених из азијских културних традиција, потцењивање јединствених регионалних институционалних аранжмана и недостатак филозофског испитивања о томе како се древна цивилизацијска мудрост преводи у савремени нормативни дискурс.

Да би се решила ова празнина, дисертација предлаже тродимензионалну аналитичку структуру која обухвата нормативну иновацију, институционални избор и цивилизацијско превођење. Овај оквир служи као „друга страна медаље“ у разумевању реконструкције међународног права из азијске перспективе. Изазивањем бинарних аналитичких категорија, студија истражује како азијске државе редистрибуирају дискурзивну моћ и преобликују интерпретативну заједницу међународног права кроз регионалне праксе. Кључна питања која се обрађују укључују начине на које регионална сарадња олакшава иновације у доношењу правила и како азијска искуства управљања нуде универзално релевантне увиде за реформу глобалног управљања.

Што се тиче методологије, с обзиром на то да је примарни циљ разјашњење механизма ове правне трансформације, примењен је приступ методолошке тријангулације. Ово укључује компаративну уставну анализу, текстуалну анализу уговора и испитивање репрезентативних студија случаја — као што су АСЕАН-ов механизам за решавање спорова, преговори о РСЕР-у и Азијска банка за инфраструктурне инвестиције (АИВ). Ови случајеви илуструју „институционални хибридизет“ кроз који азијске земље спајају цивилизацијске традиције, као што су доношење одлука засновано на консензусу и холистички еколошки концепти, са модерним правним структурама. На пример, интеграција будистичких еколошких принципа у стандарде АИВ-а или институционализација „АСЕАН пута“ као процедуралне норме представља значајан поремећај западног монопола над међународним правним дискурсом.

Истраживање даје три примарна налаза. Прво, на нормативном нивоу, азијске државе су постигле модерну трансформацију традиционалних вредности, ефикасно превodeћи локалне филозофске концепте у глобалну нормативну понуду. Друго, на институционалном нивоу, регион је развио моделе управљања који балансирају правну извесност са политичком флексибилношћу, што доказују диференциране обавезе у РСЕР-у и двоколосечни модели имплементације у управљању климом. Треће, на нивоу парадигме, азијска пракса показује епистемолошки изазов универзалистичким претпоставкама,

померајући фокус са формалне једнакости ка супстанцијалној правди унутар глобалног правног поретка.

Коначно, дисертација смешта ове налазе у шири дискурс о конституционализацији међународног права. Идентификација консултативног правног поретка у Азији отвара фундаментална питања у вези са хијерархијом међународних правних норми и неопходношћу „тестова цивилизацијске компатибилности“. Синтетизовањем историјске генеалогije, нормативне анализе и теоријског дијалога, студија открива транзицију Азије од примаоца правила до сукреатора међународног правног система. Ултимативно, истраживање тежи да артикулише „прогресивни универзализам“ — прагматичан развојни приступ који решава нормативне сукобе кроз културно поштовање и градуализам, чиме отвара нове правце за међуцивилизацијски правни дијалог у 21. веку.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

Истраживање чији су резултати представљени у овој докторској дисертацији пошло је од неколико основних хипотеза, представљених у пројекту докторске дисертације, од који је велика већина потврђена. Те хипотезе и њихово објашњење биће представљене у наставку.

1. Главна хипотеза истраживања

Допринос азијских земаља међународном праву представља трансформативан процес „нормативне иновације“, који, кроз тродимензионални механизам реконструкције дискурса, институционалне хибридности и цивилизацијског превођења, темељно реструктурише епистемолошке основе међународног правног поретка, померајући тежиште са евроцентричног универзализма ка контекстуално утемељеном плурализму.

Ова централна хипотеза чини окосницу целокупног истраживања и обједињује два главна дела докторске дисертације у једну научну целину. Кандидаткиња полази од става да Азија више није пасиван прималац већ активан стваралац међународноправних норми, чији допринос превазилази стратешко прилагођавање и утиче на саме основе система. Наведена хипотеза отвара питање да ли се овај феномен може поимати као кохерентан „азијски пут“ и у којој мери он изазива и обликује будућу еволуцију глобалног управљања.

2. Опште хипотезе

Централна хипотеза разрађује се кроз две комплементарне опште хипотезе (А и Б) које формирају аналитичке стубове дисертације:

2.1. Општа хипотеза А (Теоријско-конструктивистичка димензија):

Азијске регионалне праксе реконструишу конститутивне елементе међународног права – посебно његове структуре субјективности, изворе легитимитета и процесе тумачења – кроз активну артикулацију алтернативних нормативних наратива и методологија.

Овом хипотезом кандидаткиња истражује меру у којој азијске државе, црпећи из своје историјске и културне баштине, не само да тумаче већ и активно обликују основне појмове међународног права као што су суверенитет, развој и заједница. Истраживање је фокусирано на анализу дискурса и правних аргумената који леже у основи азијских државних пракси.

Општа хипотеза А разрађује се кроз следеће помоћне хипотезе:

- Помоћна хипотеза А.1 (Дискурзивна моћ): Практике попут „АСЕАН пута” и управљања Азијске банке за инфраструктурне инвестиције (АИБ) значајно утичу на прерасподелу интерпретативног ауторитета унутар међународних правних заједница, легитимизујући цивилизацијски плурализам и консултативне методе у стварању и тумачењу норми.
- Помоћна хипотеза А.2 (Легитимитет кроз превођење): Нормативно „превођење“ локалних филозофских појмова (нпр. „хармонија са природом“, „заједничка судбина човечанства”) у оперативне правне концепте повећава легитимитет и функционалну ефективност међународних правила у азијском контексту и шире.
- Помоћна хипотеза А.3 (Контекстуална ефикасност): Правни оквири који подразумевају „консултативне“ и „диференциране“ моделе (нпр. заједничке али диференциране одговорности, принцип консензуса) постижу већу степен имплементације и усаглашености тако што стратешки адресирају проблеме суверенитета и развојних приоритета у међународном окружењу.

2.2. Општа хипотеза Б (Институционално-прагматична димензија):

Институционалне парадигме и механизми који настају из азијске праксе нуде функционално одрживе и преносиве моделе за глобално управљање, који ефикасније

одговарају на изазове савременог међународног система, нарочито оне са којима се суочава Глобални југ.

Полазећи од ове хипотезе, кандидаткиња истиче да се допринос Азије не исцрпљује на теоријском нивоу, већ се конкретизује кроз практична институционална решења. Тежиште анализе усмерено је на прагматичну делотворност азијских модела у поређењу са постојећим западним нормативним и институционалним оквирима, посебно у областима економске интеграције, решавања спорова и управљања заједничким ресурсима.

Општа хипотеза Б разрађује се кроз следеће помоћне хипотезе:

- Помоћна хипотеза Б.1 (Парадигматска иновација): Флексибилни институционални оквири (нпр. диференциране обавезе у РСЕР-у, „огољен“ модел „lean governance“ АПВ-а) генеришу нове парадигме које на делотворнији начин усклађују захтеве правне сигурности са потребом за контекстуалном адаптацијом и развојним императивима.
- Помоћна хипотеза Б.2 (Хибридно решавање спорова): Азијски континуум решавања спорова који комбинује преговарање, медијацију и правне механизме (тзв. „ASEAN Way“), нуди делотворнији приступ управљању сложеним споровима у условима дубоког неповерења и супротстављених историјских наратива.
- Помоћна хипотеза Б.3 (Стратешка употреба меког права): Креативна употреба инструмената меког права (кодекси понашања, декларације) делује као стратешки инструмент за постепено обликовање нових правила обичајног права и изградњу консензуса о спорним питањима пре њихове круте кодификације.

3. Синтезна хипотеза

Синергија између нормативне реконструкције (Хипотеза А) и институционалне иновације (Хипотеза Б) омогућава постепено, али суштинско преобликовање међународног правног поретка, у оквиру којег Азија не делује ни као пасивни интегратор нити као пуки изазивач постојећих структура, већ као активна сила у обликовању правила и норми. Полазећи од ове хипотезе, кандидаткиња повезује целокупно истраживање и концептуално обједињује два основна тока докторске дисертације. Хипотеза почива на премиси да правни утицај Азије није ни искључиво идеолошке природе, нити сведен на пуку прагматичност, већ произлази из њихове динамичне међузависности. Дисертација анализира начин на који се нови дискурси (нпр. о цивилизацијској хармонији) материјализују у институционалним

оквирима, који потом ојачавају и нормализују те дискурсе, стварајући самоодржив циклус промене. Оваква хипотеза непосредно доводи у питање редукционистичке геополитичке наративе који азијске иницијативе тумаче искључиво као инструменте ширења утицаја, нудећи уместо тога сложенију визију ко-еволуције у међународном праву.

4. Кратак опис садржаја дисертације

Докторска дисертација Ye Yuanzheng под насловом: „The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects“/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“ подељена је на пет поглавља, поред увода, закључних разматрања и библиографије.

Прво поглавље (Увод) представља тему у контексту глобалног преуређења моћи, у којем азијске земље прелазе из историјски маргинализованих објеката у централне, активне учеснике. Увод дефинише предмет истраживања, оправдава научну релевантност теме, представља методолошки оквир (комбинацију компаративне анализе, студија случаја и теоријске критике) и истиче оригинални допринос рада, који се огледа у систематском уобличавању концепта „азијског пута“ и његовој теоризацији кроз парадигму нормативне иновације.

Друго поглавље, под насловом „Историјска димензија“, служи као неопходан темељ за разумевање савременог положаја Азије. Ово поглавље критички реконструише путању од преколонијалних нормативних система (нпр. источноазијски трибутарни систем), преко трауматичног сусрета са колонијализмом и системом неједнаких уговора, до афирмације субјективитета кроз Покрет несврстаних и Бандуншку конференцију. Циљ је да се анализирају укорењене структуре моћи у „универзалном“ међународном праву и нагласи отпорност и континуирано деловање азијских друштава.

Треће поглавље, које носи наслов „Нормативна иновација“, чини емпиријску срж рада. Оно опсежно мапира и анализира кључне области у којима азијске државе пружају иновативне доприносе. То укључује: реконцептуализацију суверенитета кроз праксе непотпуне интеграције и безбедносних заједница; хибридне приступе управљању океанима који комбинују дипломатију и правне механизме; развој економских норми кроз институције попут Регионалног свеобухватног економског партнерства (RCEP) и Азијске инфраструктурне инвестиционе банке (АИВ) које нуде алтернативе постојећим моделима;

као и унапређење алтернативних путева за људска права и управљање климатским променама који инкорпорирају локалне филозофије и императив развоја.

Четврто поглавље, под насловом „Институционални доприноси”, истражује на који начин се азијске норме примењују у пракси. Оно анализира јединствене моделе за оснивање међународних организација (АИВ, Шангајска организација за сарадњу), процесе цивилизацијске трансформације у решавању спорова (нагласак на медијацији и консензусу) и стратешку употребу „меког права” (*soft law*) за обликовање нових обичајних норми (нпр. кодекси понашања, сајбер безбедност). Ово поглавље показује како се азијски принципи ефикасно преливају у функционалне институционалне облике.

Пето поглавље, „Теоријски дијалог”, представља кључни корак у јачању научног доприноса дисертације. Оно ригорозно испитује ангажман са западном академском заједницом на три фронта: (1) са мејнстримом либералног интернационализма, тврдећи да азијска пракса представља „принципијелно преговарање” о реформи система; (2) са критичким традицијама попут TWAII-а, признајући њихову деконструктивну вредност уз истицање недостатка конструктивних алтернатива; и (3) са геополитичким наративима, нудећи нормативну одбрану која превазилази редукционистичка тумачења азијских иницијатива.

Шесто поглавље, „Савремени изазови и будуће перспективе”, синтетише претходне анализе у сврху суочавања са парадоксима и будућим правцима. Оно истражује унутрашње тензије (нпр. суверенитет насупрот људских права), разрађује свеобухватни „тродимензионални аналитички оквир” (нормативна иновација, институционални избор, цивилизацијски превод) за тумачење азијске праксе и указује на потенцијалне путеве ка истински инклузивном и мултиполарном глобалном правном поретку, у којем Азија делује као конститутивна снага.

Седмо поглавље (Закључна разматрања) потврђује централну тезу да допринос Азије међународном праву превазилази пасивну примену и представља креативан процес нормативне иновације са дубоким импликацијама на будућност глобалног управљања. Научни допринос дисертације биће јасно артикулисан кроз њену способност да систематски теоретизује „азијски пут” и пружи научни оквир за његово разумевање и даље проучавање.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Резултати и научни допринос докторске дисертације кандидаткиње Ye Yuanzheng огледају се у артикулацији и концептуализацији „азијског пута” као трансформативне парадигме унутар међународног права. Иако су азијске земље постале све активније на глобалној сцени, теоријска основа њихове колективне праксе парадоксално је остала фрагментисана, често одбацивана као периферна или чисто утилитаристичка. Стога је примарни допринос који ова дисертација тежи да оствари систематско теоретисање ове регионалне праксе у кохерентан правни оквир, који оспорава постојеће монистичко разумевање еволуције међународног права.

Неопходност овог истраживања произлази из дуготрајног епистемолошког јаза. Деценијама се развој међународног права претежно посматрао кроз евроцентричну призму, где су незападне праксе често свођене на статус „изузетака” или „регионалних специфичности”. Ова дисертација се бави тензијом између универзалистичких претензија међународног права и различитих регионалних стварности „Глобалног Истока”. Истраживање је почело од дилеме како азијске земље — док делују унутар постојећег међународног система — истовремено стварају нове норме и институционалне моделе који не морају нужно да се повинују хегемонистичкој либералној логици, а ипак задржавају висок степен легитимитета и функционалне ефикасности.

У том смислу, треба напоменути да дисертација не описује само ове праксе, већ уводи оригинални „Тродимензионални аналитички оквир” (нормативна иновација, институционални избор и цивилизацијски превод). Овај оквир служи као динамичан алат за разумевање еволутивних механизма међународног права покренутих регионалним деловањем. Идентификујући „цивилизацијски превод” као кључну компоненту, рад показује како се историјска искуства и локални културни ресурси трансформишу у нормативно деловање. Ово помера аналитичку перспективу, третирајући Азију не као пасивног примаоца правила, већ као актера са изразитим „нормативним субјективитетом”.

Надаље, дисертација пружа критичку поновну процену регионалних модела управљања као што су АИПВ, РСЕР и ШОС. Аргументује се да то нису маргинални ентитети, већ системи са потенцијалном глобалном референтном вредношћу. Анализом њиховог дизајна и принципа, истраживање показује како ови модели нуде одрживу алтернативу за мултиполарни светски поредак заснован на инклузивности и консензусу, а не на присилу.

На тај начин, дисертација тежи да попуни значајну празнину како у доктрини међународног права, тако и у студијама глобалног управљања, пружајући теоријску основу научницима, посебно онима са Глобалног Југа, за учешће у глобалном обликовању правила.

Штавише, научни допринос се протеже на истраживање потенцијалне „Азијске школе међународног права”. Премошћивањем јаза између историјског наслеђа и модерних правних захтева, дисертација успоставља основу за „теоријско самопоуздање” међу регионалним практичарима. Она пружа оперативни оквир за процену тога како земље у развоју могу да трансформишу своје јединствене развојне трајекторије у моћну и ефикасну нормативну силу. Ова концептуализација надилази декларативне изјаве, постављајући азијске доприносе унутар структурираног и доследног оквира резоновања који појашњава однос између регионализма и универзализма.

Коначно, дисертација долази у време дубоке транзиције у савременој међународној заједници, обележене ерозијом традиционалног мултилатерализма и појавом полицентричних структура моћи. У периоду када глобални правни поредак тражи нове изворе легитимитета и ефикасности, „азијски пут” нуди репликабилне моделе за реформе у критичним областима као што су трговина, финансије и безбедност. Истраживање је стога правремено и високо релевантно, нудећи јединствену синтезу правне анализе, теоријске критике и емпиријског истраживања која доприноси дубљем разумевању будућности глобалног правног поретка.

6. Закључак

На основу прегледа и оцене докторске дисертације под насловом „**The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects**“/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“ кандидаткиње **Ye Yuanzheng**, Комисија налази да је дисертација урађена у складу са одобреном пријавом, да је одликује добар методолошки приступ и добро промишљен концепт рада, уз складно коришћење релевантне научне литературе.

Дисертација је у свим својим деловима и саопштеним резултатима урађена у потпуности у складу са позитивним прописима и праксом која је присутна на Правном факултету Универзитета у Београду, оригинално је научно дело и плод самосталног истраживачког поступка и промишљања.

На основу свега наведеног, Комисија има задовољство да

п р е д л о ж и

Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Београду да прихвати овај рад као подобан за јавну одбрану, као и да одреди Комисију пред којом ће Ye Yuanzheng бранити предметну докторску дисертацију, у чијем би саставу били потписници овог реферата.

У Београду, 25. априла 2026. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

др Бранко Ракић, редовни професор
Универзитета у Београду – Правног факултета

др Бојан Милисављевић, редовни професор
Универзитета у Београду – Правног факултета

др Душко Димитријевић, научни саветник
Института за међународну политику и привреду

**TO THE TEACHING AND SCIENTIFIC COUNCIL OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE FACULTY OF LAW**

By the decision of the Teaching and Scientific Council of the University of Belgrade Faculty of Law, made at the meeting on the 23rd of February, 2026, we have been appointed as members of the Committee for the review and evaluation of the doctoral dissertation of the candidate Ye Yuanzheng titled „**The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects**“/„**Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе**“.

In this capacity, we submit the following

**REPORT
ON THE COMPLETED DOCTORAL DISSERTATION**

1. General Information on the Candidate and the Dissertation

1.1. Information on the Candidate

Ye Yuanzheng was born on July 11, 1994, in Qinghai, People's Republic of China. She enrolled at Beijing Foreign Studies University in 2012, where she graduated in 2016 in the Croatian language program as one of the top students with an average grade of 85.6/100. She enrolled Master academic studies, study program in English language, Master in European Integration at the University of Belgrade Faculty of Law in the academic year 2021/2022, which she completed on June 7th, 2023 with grade point average 8.71, having defended her Master's thesis on the topic: “EU Relationship with Asia”.

In the academic year 2023/2024 at the same faculty she enrolled at Doctoral Academic Studies, study program Law, narrow scientific field: International Law, with the framework research question titled “Practice and Contribution of Asian Countries to the International Law”.

In the first year of doctoral studies, she defended her admission paper on the topic “Areas for Adjustment of the Law on Foreign Relations from the Perspective of the 'Belt and Road' Initiative” and passed the exam in Methods of Scientific Research Work and Skills with grade 10 before a committee consisting of: Prof. Dr. Branko Rakić and Prof. Dr. Saša Bovan. She passed the first

doctoral exam with an average grade of 8.50 before a committee consisting of: Prof. Dr. Branko Rakić (Law of European Integration), Prof. Dr. Ivana Krstić (International Human Rights Law), and Prof. Dr. Bojan Milisavljević (Public International Law). In the second year of doctoral studies, she passed the second doctoral exam with an average grade of 10.00 before a committee consisting of: Prof. Dr. Branko Rakić (Law of International Organizations) and Prof. Dr. Bojan Milisavljević (Diplomatic and Consular Law), and defended a seminar paper on the topic “Chinese Participation in Regional Asian Organizations: Development Path, Experience, and Future Perspectives”. She published the scientific article and defended the project of doctoral dissertation based on which title of doctoral dissertation was approved and Prof. Dr. Branko Rakić appointed as mentor.

The candidate has significant professional experience in the field of international relations and law. She is employed in the following positions at China Road and Bridge Corporation Serbia - Belgrade Branch: translator, manager of the administrative department within the "Clean Serbia" project, and legal advisor. This experience has enabled her to acquire practical knowledge about business operations and legal procedures in an international environment, as well as a deeper insight into the economic and legal context of China-Serbia relations.

Considering that she was educated and studied in a multilingual environment, the candidate is fluent in English, Serbian, and Chinese.

The candidate has published the following scientific article:

- "European Integration, Strategic Autonomy, and China-European Union Relations", *Archive for Legal and Social Sciences*, 1/2025, pp. 61-79.

In this paper, the dynamic relationship between the European Union and China is analyzed, with a special focus on the EU's concept of strategic autonomy and its impact on future bilateral and global cooperation.

1.2. Information on the Doctoral Dissertation

The doctoral dissertation of candidate Ye Yuanzheng titled „The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects"/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“ contains 226 pages of main text and is formatted in accordance with the valid Instructions on the Form and Content of Doctoral Dissertations Defended at the University of Belgrade dated 31 October 2025 (A4 format, 20 mm margins, line spacing set to 1, Times New Roman font, main text font size 12 points).

The dissertation is written in English and includes a title page in English and Serbian, a page with information regarding mentors and committee members, abstracts in both languages, acknowledgments, a table of contents, a list of abbreviations, the main text divided into chapters, 28 pages of references with a total of 608 bibliographic units in English and Chinese, an extended summary in Serbian, biographies in Serbian and English, a list of appendices, and the required administrative statements (a total of fourteen pages).

The doctoral dissertation is divided into an introduction, five substantive chapters, and concluding remarks. The introduction is titled “Chapter I: Introduction”, the first chapter is titled “Chapter II: The historical dimension: The evolution of International law in Asia”, the second chapter is “Chapter III: Normative innovation: The core domain of Asian International law practice”, the title of the third chapter is “Chapter IV: Institutional breakthroughs- Asia’s contribution to International law”, the fourth chapter is titled “Chapter V: Engaging the west: theoretical dialogue and critical response”, the fifth chapter is “Chapter VI: Theoretical challenges and future pathways”, while the conclusion is titled “Chapter VII conclusion: Asian experience and paradigm innovation in the civilization of international rule of law”. The list of references is provided under a separate heading.

In accordance with the Regulations on the Procedure for Checking the Originality of Doctoral Dissertations Defended at the University of Belgrade, the University Library “Svetozar Marković” checked the originality of the doctoral dissertation using the iThenticate software. The similarity index is 6%, and the identified individual similarities with published texts are 1% in two cases, and less than 1% in the remaining cases. Mentor Prof. Dr. Branko Rakić gave a positive assessment of the originality of the doctoral dissertation, determining that the aforementioned similarity index is a consequence of citations, bibliographical data, references to legal regulations, use of general places and data, and bibliographical data on the literature used, which is in accordance with Article 9 of the Regulations.

2. Scope and Objective of the Dissertation

The subject of this research is the conceptual and structural analysis of the "recontextualization" of international law within the Asian context, the aim of which is to theoretically delineate the emergence of a distinctive Asian subjectivity in the post-Westphalian

era. Although the "universality" of international law has long been a foundational premise in legal scholarship, this traditional narrative has increasingly encountered challenges from the paradigm of "multiple modernities" In recent years, Asian states have actively engaged in the reinterpretation of Western-centric legal norms by integrating their unique historical legacies and cultural resources into regional governance mechanisms. However, there is no unified theoretical framework to explain this phenomenon. Rather, existing scholarly interpretations vary significantly, often oscillating between perceiving these developments as passive adaptations to legal hegemony or as essentialist forms of cultural resistance.

The concept of recontextualization in this study is premised on the assumption that the evolution of international law is currently undergoing a systemic transformation driven by the dialectic between the localization of global norms and the internationalization of regional experiences. This research contends that the structural imbalances of the traditional international legal system—as critiqued by Third World Approaches to International Law (TWAIL) and scholars such as B.S. Chimni and Martti Koskenniemi—have necessitated a shift toward a more pluralistic understanding of global governance. The Eurocentric bias inherent in mainstream legal textbooks and historical accounts has produced significant "blind spots": namely, a disregard for normative innovations derived from Asian cultural traditions, an underestimation of unique regional institutional arrangements, and a lack of philosophical inquiry into how ancient civilizational wisdom is translated into contemporary legal discourse.

To address these lacunae, the dissertation proposes a tri-dimensional analytical structure encompassing normative innovation, institutional choice, and civilizational translation. This framework serves as the "other side of the coin" in comprehending the reconstruction of international law from an Asian perspective. By moving beyond binary analytical categories, the study explores how Asian states redistribute discursive power and reshape the interpretive community of international law through regional practices. Key questions addressed include the ways in which regional cooperation facilitates rule-making innovation and how Asian governance experiences offer universally relevant insights for the reform of global governance.

As regards methodology, given that the primary objective is to clarify the mechanisms of this legal transformation, a methodological triangulation approach was employed. This includes comparative constitutional analysis, textual analysis of treaties, and the examination of representative case studies—such as the ASEAN dispute settlement mechanism, the RCEP

negotiations, and the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB). These cases illustrate the "institutional hybridity" through which Asian countries merge civilizational traditions, such as consensus-based decision-making and holistic environmental concepts, with modern legal structures. For instance, the integration of Buddhist ecological principles into the AIIB's standards or the institutionalization of the "ASEAN Way" as a procedural norm represents a significant disruption of the Western monopoly over international legal discourse.

The research yields three primary findings. First, on a normative level, Asian states have achieved a modern transformation of traditional values, effectively translating local philosophical concepts into global normative offerings. Second, at the institutional level, the region has developed governance models that balance legal certainty with political flexibility, as evidenced by the differentiated obligations in RCEP and the dual-track implementation models in climate governance. Third, on a paradigm level, Asian practice demonstrates an epistemological challenge to universalist assumptions, shifting the focus from formal equality toward substantive justice within the global legal order.

Finally, the dissertation situates these findings within the broader discourse on the constitutionalization of international law. The identification of a consultative legal order in Asia raises fundamental questions regarding the hierarchy of international legal norms and the necessity of "civilizational compatibility tests." By synthesizing historical genealogy, normative analysis, and theoretical dialogue, the study reveals Asia's transition from a rule-taker to a co-creator of the international legal system. Ultimately, the research aims to articulate a "progressive universalism"—a pragmatic developmental approach that resolves normative conflicts through cultural respect and gradualism, thereby opening new directions for a multi-civilizational legal dialogue in the 21st century.

3. The Main Hypotheses Underpinning the Research

The research presented in this dissertation was based on several core hypotheses set out in the dissertation proposal, the vast majority of which have been confirmed. These hypotheses, together with their rationale, are presented below.

1. Main Research Hypothesis

The application and contribution of Asian countries to international law represents a transformative process of "normative innovation," which, through the three-dimensional mechanism of discourse reconstruction, institutional hybridity, and civilizational translation, fundamentally restructures the epistemological foundations of the international legal order, shifting its center of gravity from Eurocentric universalism towards a contextually grounded pluralism.

This central hypothesis forms the backbone of the entire research and unites the two main parts of the doctoral dissertation into one scientific whole. The candidate proceeds from the position that Asia is no longer a passive recipient but an active creator of international legal norms, whose contribution transcends strategic adaptation and affects the very foundations of the system. The stated hypothesis opens the question of whether this phenomenon can be understood as a coherent "Asian path" and to what extent it challenges and shapes the future evolution of global governance.

2. General Hypotheses

The central hypothesis is elaborated through two complementary general hypotheses (A and B) which form the analytical pillars of the dissertation:

2.1. General Hypothesis A (Theoretical-Constructivist Dimension):

Asian regional practices reconstruct the constitutive elements of international law – particularly its structures of subjectivity, sources of legitimacy, and processes of interpretation – through the active articulation of alternative normative narratives and methodologies.

With this hypothesis, the candidate explores the extent to which Asian states, drawing from their historical and cultural heritage, not only interpret but actively shape fundamental concepts of international law such as sovereignty, development, and community. The research is focused on analyzing the discourse and legal arguments underlying Asian state practices.

General Hypothesis A is elaborated through the following auxiliary hypotheses:

- Auxiliary Hypothesis A.1 (Discursive Power): Practices like the "ASEAN Way" and the governance of the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) significantly redistribute interpretive authority within international legal communities, legitimizing civilizational pluralism and consultative methods in the creation and interpretation of norms.
- Auxiliary Hypothesis A.2 (Legitimacy through Translation): The normative "translation" of local philosophical concepts (e.g., "harmony with nature," "community with a shared

future for mankind") into operational legal frameworks increases the perceived legitimacy and functional effectiveness of international rules in the Asian context and beyond.

- Auxiliary Hypothesis A.3 (Contextual Effectiveness): Legal frameworks that incorporate "consultative" and "differentiated" models (e.g., common but differentiated responsibilities, the principle of consensus) achieve a higher degree of implementation and compliance by strategically addressing issues of sovereignty and developmental priorities.

2.2. General Hypothesis B (Institutional-Pragmatic Dimension):

The institutional paradigms and mechanisms emerging from Asian practice offer functionally sustainable and replicable models for global governance, which respond more effectively to the challenges of the contemporary international system, particularly those faced by the Global South.

With this hypothesis, the candidate emphasizes that Asia's contribution materializes not only in theory but also in concrete institutional solutions. The focus is on the pragmatic effectiveness of Asian models compared to existing Western frameworks in areas such as economic integration, dispute settlement, and the management of common resources.

General Hypothesis B is elaborated through the following auxiliary hypotheses:

- Auxiliary Hypothesis B.1 (Paradigmatic Innovation): Flexible institutional frameworks (e.g., differentiated obligations in RCEP, the "lean" governance model of AIIB) generate new paradigms that more effectively reconcile demands for legal certainty with the need for contextual adaptation and developmental imperatives.
- Auxiliary Hypothesis B.2 (Hybrid Dispute Resolution): The Asian continuum of dispute resolution, which combines negotiation, mediation, and legal mechanisms ("the ASEAN Way"), offers a more effective path for managing complex disputes in an environment of deep distrust and conflicting historical narratives.
- Auxiliary Hypothesis B.3 (Strategic Use of Soft Law): The creative use of soft law instruments (codes of conduct, declarations) serves as a strategic tool for gradually shaping new customary law and building consensus on controversial issues prior to their rigid codification.

3. Synthesis Hypothesis

The synergy between normative reconstruction (Hypothesis A) and institutional innovation (Hypothesis B) enables an incremental, yet fundamental, restructuring of the international legal

order, where Asia acts neither as a passive integrator nor as a simple challenger, but as an active force shaping rules and norms.

With this hypothesis, the candidate "ties together" the research and connects the two wholes of the doctoral dissertation. It proceeds from the premise that Asia's legal influence is neither purely ideological nor exclusively pragmatic, but stems from their dynamic interaction. The dissertation will explore how new discourses (e.g., on civilizational harmony) materialize in institutional frameworks, which in turn reinforce and normalize those discourses, creating a self-sustaining cycle of change. This hypothesis directly counters reductionist geopolitical narratives that interpret Asian initiatives solely as tools for expanding influence, offering instead a more complex vision of co-evolution in international law.

4. Brief Outline of the Dissertation

The doctoral dissertation by Ye Yuanzheng titled „The Contribution of Asian Countries to the International Law: Theories, Practice, and Future Prospects”/„Примена и допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“ is divided into five chapters, in addition to the introduction, concluding observations, and the bibliography.

Chapter I, Introduction, will present the topic within the context of the global reordering of power, where Asian countries are transitioning from historically marginalized objects into central, effective participants. The introduction will define the research subject, justify the scientific relevance of the topic, present the methodological framework (a combination of comparative analysis, case studies, and theoretical critique), and highlight the original contribution of the work, which is reflected in the systematic refinement of the concept of the "Asian path" and its theorization through the paradigm of normative innovation.

Chapter II, titled "Historical Dimension," serves as an indispensable foundation for understanding Asia's contemporary position. This chapter will critically reconstruct the trajectory from pre-colonial normative systems (e.g., the East Asian tributary system), through the traumatic encounter with colonialism and the system of unequal treaties, to the affirmation of subjectivity through the Non-Aligned Movement and the Bandung Conference. The goal is to analyze the entrenched power structures in "universal" international law and highlight the resilience and continued agency of Asian societies.

Chapter III, bearing the title "Normative Innovation," constitutes the empirical core of the work. It will extensively map and analyze the key domains in which Asian states provide innovative contributions. This includes: the reconceptualization of sovereignty through practices of incomplete integration and security communities; hybrid approaches to ocean governance combining diplomacy and legal mechanisms; the development of economic norms through institutions like the Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) and the Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) which offer alternatives to existing models; as well as the advancement of alternative pathways for human rights and climate change governance that incorporate local philosophies and the development imperative.

Chapter IV, titled "Institutional Contributions," examines the "how," not the "what," by analyzing the specific mechanisms through which Asian norms are implemented in practice. It will analyze unique models for establishing international organizations (AIIB, Shanghai Cooperation Organization), processes of civilizational transformation in dispute resolution (emphasis on mediation and consensus), and the strategic use of soft law to shape new customary norms (e.g., codes of conduct, cyber security). This chapter demonstrates how Asian principles are effectively translated into functional institutional designs.

Chapter V, "Theoretical Dialogue," represents a crucial step in strengthening the scientific contribution of the dissertation. It rigorously examines engagement with Western academia on three fronts: (1) with the mainstream of liberal internationalism, arguing that Asian practice represents "principled bargaining" over system reform; (2) with critical traditions like TWAIL, acknowledging their deconstructive value while highlighting their lack of constructive alternatives; and (3) with geopolitical narratives, offering a normative defense that transcends reductionist interpretations of Asian initiatives.

Chapter VI, "Contemporary Challenges and Future Perspectives," synthesizes the previous analyses to confront paradoxes and future directions. It will explore internal tensions (e.g., sovereignty vs. human rights), elaborate a comprehensive "three-dimensional analytical framework" (normative innovation, institutional choice, civilizational translation) for interpreting Asian practice, and point to potential pathways for transitioning towards a truly inclusive and multipolar global legal order, where Asia acts as a co-constitutive force.

Chapter VII, Concluding Remarks, affirms the central thesis that Asia's contribution to international law transcends passive application and represents a creative process of normative

innovation with profound implications for the future of global governance. The scientific contribution of the dissertation will be clearly articulated through its ability to systematically theorize the "Asian path" and provide a scientific framework for its understanding and further study.

5. Achieved Results and Scientific Contribution of the Dissertation

The results and scholarly contribution of the doctoral dissertation by candidate Ye Yuanzheng are reflected in the articulation and conceptualization of the "Asian Path" as a transformative paradigm within international law. Although Asian countries have become increasingly active in the global arena, the theoretical underpinning of their collective practice has remained paradoxically fragmented, often dismissed as peripheral or purely utilitarian. The principal contribution this dissertation seeks to achieve is, therefore, the systematic theorization of this regional practice into a coherent legal framework that challenges the existing monistic understanding of international legal evolution.

The necessity of this research stems from a long-standing epistemological gap. For decades, the development of international law has been predominantly viewed through a Western-centric lens, where non-Western practices are often relegated to the status of "exceptions" or "regional peculiarities." This dissertation addresses the tension between the universalist claims of international law and the diverse regional realities of the Global East. The research began with the dilemma of how Asian countries—while operating within the existing international system—are simultaneously generating new norms and institutional models that do not necessarily conform to hegemonic liberal logic, yet maintain a high degree of legitimacy and functional effectiveness.

At this point, it should be noted that the dissertation does not merely describe these practices but introduces an original "Three-Dimensional Analytical Framework" (normative innovation, institutional choice, and civilizational translation). This framework serves as a dynamic tool for understanding the evolutionary mechanisms of international law driven by regional agency. By identifying "civilizational translation" as a key component, the work demonstrates how historical experiences and local cultural resources are transformed into normative agency. This shifts the analytical perspective, treating Asia not as a passive recipient of rules, but as an actor with distinct "normative subjectivity."

Furthermore, the dissertation provides a critical re-evaluation of regional governance models such as the AIIB, RCEP, and the SCO. It argues that these are not marginal entities but systems with potential global reference value. By analyzing their design and principles, the research shows how these models offer a sustainable alternative for a multipolar world order based on inclusiveness and consensus rather than coercion. In this way, the dissertation aims to fill a significant gap in both the doctrine of international law and global governance studies, providing a theoretical foundation for scholars, especially from the Global South, to engage in the global shaping of rules.

Moreover, the scientific contribution extends to the exploration of a potential "Asian School of International Law." By bridging the gap between historical legacy and modern legal requirements, the dissertation establishes a basis for "theoretical self-confidence" among regional practitioners. It provides an operational framework for assessing how developing countries can transform their unique developmental trajectories into a powerful and effective normative force. This conceptualization moves beyond declaratory statements, placing Asian contributions within a structured and consistent reasoning framework that clarifies the relationship between regionalism and universalism.

Finally, the dissertation arrives at a time of profound transition in the contemporary international community, marked by the erosion of traditional multilateralism and the emergence of polycentric power structures. In a period where the global legal order is seeking new sources of legitimacy and efficiency, the "Asian Path" offers replicable models for reform in critical areas such as trade, finance, and security. The research is therefore timely and highly relevant, offering a unique synthesis of legal analysis, theoretical critique, and empirical research that contributes to a deeper understanding of the future of the global legal order.

6. Conclusion

Based on its review and assessment of the doctoral dissertation titled „The Contribution of Asian Countries to International Law: Theories, Practice, and Future Prospects”/„Допринос азијских земаља међународном праву: теорије, пракса и будуће перспективе“ submitted by candidate Ye Yuanzheng, the Committee finds that the dissertation has been prepared in accordance with the approved proposal, that it is characterised by a sound methodological

approach and a well-conceived research design, and that it makes coherent and appropriate use of relevant scholarly literature.

The dissertation, in all of its parts and in the results presented therein, has been prepared fully in accordance with the applicable regulations and the established practice of the University of Belgrade Faculty of Law, it constitutes an original scholarly work, the product of an independent research process and the candidate's own analysis and reflection.

On the basis of all above mentioned, the Committee is pleased to

p r o p o s e

to the Teaching and Scientific Council of the University of Belgrade Faculty of Law, to accept this work as suitable for public defence, as well as to appoint a committee before which Ye Yuanzheng will defend the said doctoral dissertation, with the signatories of this report as its members.

Belgrade, April 25th, 2026

COMMITTEE MEMBERS

Branko Rakić, PhD, Full Professor,
University of Belgrade Faculty of Law

Bojan Milisavljević, PhD, Full Professor,
University of Belgrade Faculty of Law

Duško Dimitrijević, PhD, Principal Research Fellow,
Institute for International Politics and Economy